

Sygn. akt I CSK 232/21

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa K. S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Centralnemu Zarządowi Służby Więziennej
o zadośćuczynienie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 października 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w [...]) na rzecz adwokata J. S. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł, powiększoną o należny podatek od towarów i usług z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanego.**

UZASADNIENIE

Powód K. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa - Centralnego Zarządu Służby Więziennej kwoty 250.000 zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w związku z niewykonaniem protezy zębowej w czasie odbywania przez niego kary pozbawienia wolności w wymienionych w pozwie placówkach penitencjarnych.

Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2019 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił powództwo. Apelacja powoda została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 października 2020 r. Powód wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia przysługujący od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służący ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku skarżący powołał się na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego kwestii, czy zmiana zakładów karnych, w których osoba uprawniona do świadczenia (protezy) odbywa karę pozbawienia wolności kształtuje ujemnie uprawnienie tej osoby do skorzystania z leczenia protetycznego w sytuacji, w której ustawodawca uzależnił skorzystanie z tego leczenia od stanu zdrowia osadzonego, a nie od kontynuowania odbywania kary w zakładzie karnym, w którym osadzony złożył wniosek o leczenie. Oczywista zasadność skargi przejawia się natomiast, zdaniem skarżącego, w oczywistym naruszeniu przepisów prawa materialnego i procesowego wskazanych w podstawach kasacyjnych.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy. Oparcie wniosku na oczywistej zasadności skargi wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*) bez konieczności pogłębionej analizy zaskarżonego orzeczenia i studiowania akt sprawy, sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, niepubl., z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, niepubl., z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, niepubl., z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, niepubl. oraz z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, niepubl.). Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się „oczywistość” skargi w przedstawionym rozumieniu, czego nie może on łączyć z subiektywnym odczuciem, że zaskarżone orzeczenie jest w jego ocenie oczywiście niezasadne lub niesprawiedliwe. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z powszechnie aprobowanym w orzecznictwie i nauce prawa poglądem, o przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje *per se* nawet oczywiste naruszenie konkretnego przepisu, lecz jego skutek polegający na wydaniu oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, które nie może się ostać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230).

Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania prowadzi do wniosku, że skarżący nie uczynił zadość powyższym wymaganiom. Przedstawione zagadnienie nie stanowi abstrakcyjnego problemu prawnego, wymagającego uogólnionej *stricte* jurydycznej wypowiedzi Sądu Najwyższego, lecz nawiązuje do okoliczności faktycznych tej sprawy i stanowi w istocie skierowane do Sądu Najwyższego bezpośrednie pytanie o sposób rozstrzygnięcia tej sprawy. Nie jest też wystarczające ogólnikowe odwołanie się do naruszenia prawa materialnego i procesowego bez szerszej argumentacji wykazującej, że ma ono charakter widoczny, jednoznaczny i niebudzący wątpliwości.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego w odniesieniu do pełnomocnika skarżącego z urzędu znajduje oparcie w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o advokaturze (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz.1651) oraz § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 1 pkt 26 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz.18). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono w oparciu o zasadę słuszności uwzględniając okoliczności sprawy, w tym charakter roszczenia powoda i jego sytuację majątkową (art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).